

Stavros Ioannou

COMPLIANCE FUNKCIJA U NAŠOJ BANCI

EFG Eurobank - neprikosnoveni lider i zemlji na području compliance-a

U organizaciji Udruženja banaka Srbije, 5. aprila ove godine, održan je Okrugli sto o Bazelu II i Compliance funkciji u bankama. Za ovaj skup Stavros Ioannou, generalni direktor EFG Eurobanke u Beogradu predstavio je compliance funkciju banke na čijem se čelu nalazi

Veliko mi je zadovoljstvo i čast što imam prilike da se obratim tako važnom skupu. Želeo bih da se zahvalim Veroljubu Dugaliću zbog podrške koja je bila od presudne važnosti oko osnivanja Operativne grupe za compliance decembra meseca 2004. godine – za koju s ponosom mogu da kažem da je plod razmišljanja Direktora za compliance EFG Eurobanke. Kao što vam je svima poznato, u to vreme Centralna banka nije proglasila nikakav regulatorni okvir po pitanju compliance-a, što nam pomaže da zapamtimo da uspešno postignuće

naše vizije u mnogome zavisi od naših sopstvenih, zajedničkih napora i inicijativa.

Nedavno sam čitao o tome kako je u Sjedinjenim Državama osnovan Odbor za valutnu kontrolu pri Federalnim rezervama. Bilo je to 1863. godine – kada je uveliko besneo Američki građanski rat. Prvi rukovodilac Odbora bio je čovek po imenu Hju MakKalou (Hugh McCullough). On je te godine održao govor u kome je izneo ciljeve rada Odbora. Jedan od njih je posebno relevantan za naša savremena stremljenja u izvršenju funkcije compliance-a.

“Ako imate razloga da posumnjate u integritet svog klijenta – zatvorite njegov račun. Nikada se ne upuštajte u odnos sa potencijalnim klijentom na koga sumnjate da vas može prevariti. Rizik u takvim prilikama je uvek veći od nagrade.

Plaćajte dovoljno dobro svoje službenike, tako da mogu udobno da žive, a da ne moraju da vas potkrajaju, ali od njih zahtevajte, zauzvrat, potpunu lojalnost i integritet. Ako otkrijete da neki od vaših službenika živi iznad svojih mogućnosti, otpustite ga. Čak ako i može da objasni i dokaže poreklo svog viška prihoda, ipak ga otpustite. Ekstravagancija, čak ako i nije kriminalnog porekla sama po sebi, sasvim prirodno može dovesti do pada u kriminalitet. Čovek koji troši više nego što zarađuje, ne može biti pouzdani bankarski službenik.”

Ove oprezne reči, koje je izgovorio gospodin MakKalou, pre skoro 150 godina, ostale su relevantne i za sve nas danas, za nas kao bankare i poverioce, kada odgovaramo na zahteve naših akcionara i proveravamo finansijsku praksu naših klijenata - u skladu sa zakonom i naših sopstvenim standardima.

Jedinica za compliance EFG Eurobanke a.d. Beograd osnovana je kada i EFG Eurobanka a.d. Beograd – u decembru 2003. godine – od EFG Eurobank Grupe, sa sedištem u Ženevi: najdinamičnije bankarske grupe u Jugoistočnoj Evropi, i regionalnog lidera u odgovornom odobravanju potrošačkih kredita i kreditnih kartica, kredita za mala i srednja preduzeća,

investiciono bankarstvo i investicione fondove.

Smernice poslovanja EFG Grupe stavljaju naglasak na najstrožijoj compliance kontroli. Ova kontrola sagledava rizike na tri načina: pravni, finansijski i rizik po reputaciju. Štaviše, ove smernice obavezuju svakog subsidijara Grupe da osniva posebne i nezavisne compliance jedinice. Nezavisnost svake compliance jedinice odražava se u njenoj direktnoj liniji izveštavanja komitetu za reviziju relevantnog subsidijara.

Svrha Jedinice za compliance, u svakom subsidijaru EFG Eurobanke, je da obezbedi da se u svakoj filijali – a i subsidijaru u celini – poštuju nacionalni i internacionalni bankarski i finansijski zakoni i propisi. Kao takva, Jedinica za compliance svake banke obavlja veliki broj

Kodeks ponašanja i Kodeks profesionalne etike u EFG banci su dva stuba svake bankarske operacije

suštinski važnih funkcija. Pomenuću samo nekoliko najvažnijih. Compliance ima zadatak da obezbeđuje da je data bankarska procedura u saglasnosti sa svim relevantnim zakonima i propisima koji se odnose na tajnost bankarskog poslovanja, kao i na one koji se bave zaštitom podataka, pranjem novca, internim i eksternim falsifikatima i prevarama, kao i sukobom interesa. Pored toga, jedinice za compliance sprovode politiku banke u odnosu na pravilo znati – svog - klijenta, kao i u odnosu na kodeks profesionalne etike. Na kraju, Jedinica za compliance ima zadatak da obezbedi usaglašenost interne politike i procedure banke sa zakonskom i pravnom regulativom – a u slučaju EFG i usaglašenost sa glavnim smernicama Grupe.

Zaključio sam, na osnovu iskustva od preko 20 godina rada u ovoj industriji,

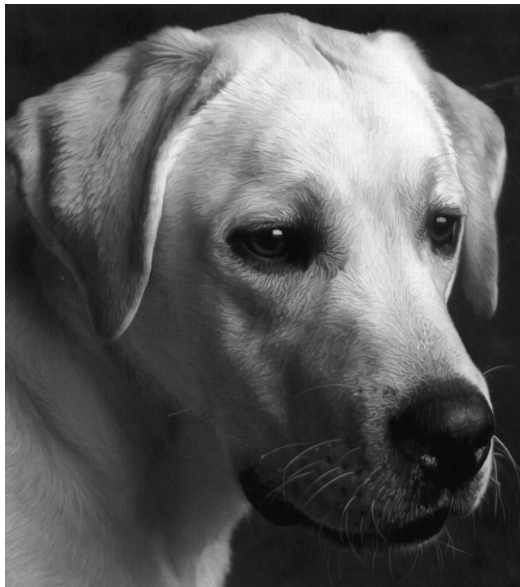
da je jedan od najvažnijih aspekata etike savremenog bankarstva, očuvanje interesa klijenata. Važnost očuvanja njihovih interesa je ukorenjena u centralnoj ulozi depozita – i kamate koju oni donose – toj važnoj ulozi koju oni igraju u privredi u celini, a posebno u finansijskom sektoru. Kapital koji klijent donosi sa sobom služi kao baza za stvaranje novog bogatstva i prosperiteta. Istovremeno, samo postojanje bankarskog i finansijskog sektora fundamentalno je povezano sa postojanjem depozitara i drugih investitora. Kao takvi, interesi onih koji čine tržišnu privredu istovremeno i mogućom i vitalnom, moraju biti uzeti u obzir sa najvećom ozbiljnošću. Investitor mora osećati apsolutno poverenje u mehanizme bankarskog sektora i visoke etičke standarde, kao i u državu, kao regulatornog agenta tog mehanizma, i u sistem vrednosti koji služi kao njegova osnova. To bi, ukratko, bio razlog zašto, u krajnjem ishodu, liberalna demokratija i tržišna privreda idu ruku pod ruku zajedno. A jednostavno rečeno, funkcija compliance-a služi kao pas - čuvar čitavog ovog sistema.

Uloga psa - čuvara compliance-a postala je još važnija posle 11. septembra. Kao rezultat tog terorističkog napada, Sjedinjene Države i veliki broj drugih zemalja, usvojile su mnoštvo zakona i propisa kojima se traži od banaka i finansijskog sektora da poštuju veliki broj politika poznavati – svog - klijenta, borbe protiv pranja novca i mera za borbu protiv finansiranja terorizma, kao i poštovanje obaveznih kodeksa ponašanja i visokih profesionalnih etičkih standarda. Posledica ovih dodatnih pravnih i regulatornih funkcija za bankarski sektor bila je povećanje centralne važnosti Jedinica za compliance. Ono što su banke shvatile bilo je da je u našem interesu da snažno podržavamo te dodatne pravne i regulatorne obaveze, jer na taj način doprinosimo globalnim naporima u

sprečavanju daljih terorističkih napada, tako što ćemo ciljati na njihove izvore finansiranja.

Jedinica za compliance EFG Eurobanke a.d. Beograd mnogo je radila i zalagala se na unapređenju integriteta banke i sistema vrednosti, u skladu sa našom uobičajenom poslovnom praksom. Kao što je to gospodin MakKalou rekao još davne 1863. godine, zasluge jedne banke mere se njenom poslovnom praksom. EFG Eurobank a.d. Beograd ima poslovnu praksu koja je utelotvorena u principima poštene konkurencije, visokih moralnih standarda, kao i ličnog integriteta svakog člana našega tima. U tom kontekstu, dopustite da se vratim na kodeks ponašanja i kodeks profesionalne etike EFG Eurobanke. Ti dokumenti su dva stuba - blizanca svake

bankarske operacije. Oni, pored politike banke u odnosu na poznavanje – svog - klijenta, takođe su dobri indikatori agresivnosti sa kojom banka nastoji da sprovodi pravila koja utvrđuju način na koji vodi svoje poslovanje. Pojedinci, zaposleni kadrovi u našoj banci, mogu da naprave pozitivnu razliku u obezbeđivanju da se vladavina prava sprovodi pošteno i potpuno. Svakako da je od pomoći ako je i

Compliance funkcija služi kao pas čuvar - čuvar čitavog privrednog sistema

država donela relevantno zakonodavstvo i ako pokazuje spremnost za sprovođenje svoje pravne i regulatorne strukture. Kako god to bilo, EFG Eurobanka je posvećena tome da učini svoj deo u eliminisanju pranja novca iz finansijskog sektora. Za nas, to nije samo pitanje poštovanja i pomoći u sprovođenju zakona. Pre bi se reklo da je to za nas moralni imperativ – a naši kadrovi isto tako razumeju našu strogu politiku borbe protiv pranja novca, kao izvršenje jedne važne građanske dužnosti.

Naši etički standardi i poslovna kultura odražavaju činjenicu da pitanje pranja novca nije samo pitanje odgovornosti banke i odgovornosti pojedinačnog službenika čiji je

posao da spreči, otkrije i prijavi sumnju na njegovo prisustvo, već je to, takođe, pitanje integriteta čitavog sistema u kome banka posluje, a svaki od elemenata tog sistema mora obaviti svoju dužnost, da bi se obezbedila njegova efektivnost. Kodeks ponašanja i kodeks profesionalne etike EFG Eurobanke a.d. Beograd sačinjeni su da bi se sprovodile u život fundamentalne vrednosti Grupe – poštenje, poverenje i poštovanje – i u našoj poslovnoj praksi i u načinu na koji se donose odluke. EFG Eurobanka svesno je radila na ugrađivanju u svoje etičke standarde i praksu ideje o ličnoj odgovornosti svakog zaposlenog. Svakako da ni jedna velika bankarska organizacija, kao što je EFG Eurobanka, nije savršena. Uprkos našim najboljim i stalnim naporima, nismo imuni na pokušaje rada protiv sistema vrednosti za koji se zalažemo. Jedinica za compliance postoji upravo zato da bi obezbedila da činimo sve što je u našoj moći da smanjujemo rizik od takvih pokušaja. Compliance je pas - čuvar sistema. Smanjenje našeg izlaganja riziku – svim vrstama rizika – shodno tome, ključna je funkcija compliance-a u svakoj banci.

Veliko mi je zadovoljstvo što je EFG Eurobanka a.d. Beograd neprikosnoveni lider u zemlji na području compliance-a. Direktor za compliance naše banke je vredno radio da bi obezbedio da se visoki standardi EFG Eurobank Grupe u potpunosti primenjuju. Kao rezultat toga, naši naponi su obezbedili da jasno definisan kodeks ponašanja EFG Eurobanke, kao i kodeks profesionalne etike, našu politiku poznavati – svog - klijenta, kao i naše obaveze borbe protiv pranja novca, budu u potpunosti postavljene i u funkciji.

Direktor za compliance je obezbedio da kadrovi EFG Eurobanke a.d. Beograd rade u uskoj saradnji sa Jedinicom za compliance. Jednom godišnje, svi zaposleni koji rade na otvaranju računa i generalno sa računima klijenata, obavezni su da pohađaju interne časove obuke. Usmereni smo, naročito, na politiku poznavanja – svog - klijenta EFG Eurobanke, kao i na naše dobro postavljene politiku borbe protiv pranja novca. Uspostavili smo procedure i postupke prijavljivanja, sve vreme jasno stavljajući na znanje da naši kadrovi imaju i svoju pravnu

dužnost i moralnu obavezu da prijavljuju svaku aktivnost koji smatraju sumnjivom. U tom cilju, ustanovili smo hotline broj za naše službenike, tako da oni dobro znaju koga treba da pozovu, da bi omogućili Jedinici za compliance da regulje brzo. Štaviše, da bi se obezbedilo da rukovodstvo bude direktno uključeno u proces compliance-a, formirali smo interni komitet viših menadžera, koji ustanovljavaju sumnjive aktivnosti. Nadalje, da bismo obezbedili da svaki direktor za compliance, kod svakog subsidijara, bude u mogućnosti da izvršava svoje obaveze, EFG Eurobank Grupa je ustanovila standarde na nivou grupe, kao i interne procedure koje imaju za cilj da obezbede da svaki direktor za compliance bude adekvatno i profesionalno obučen, kao pas - čuvar sistema.

Da zaključim, preporuke Bazela II od aprila 2005. godine, koje je Srbija ugradila u svoj sopstveni pravni i zakonski okvir, ukazuju na dužnost i obavezu menadžmenta da se oslanja na funkciju compliance-a, kao na nezavisnu jedinicu u svakoj banci, i da efikasno koristi njenu ključnu savetodavnu ulogu.

Kao generalni direktor EFG Eurobanke a.d. Beograd, želim da jasno iznesem svoje mišljenje o našoj Jedinici za compliance. Jednostavno rečeno, compliance nije tu da bi nam smanjio profite; on postoji da bi nam pomogao da pravimo bezbedni profit, tako što ćemo upravljati i ograničavati rizike kojima se izlažemo. Kao naš pas - čuvar, Compliance igra ključnu ulogu u zaštiti ne samo naše banke menadžmenta tima i naših akionara, kao i naših dobrih klijenata.

Bez Jedinice za compliance mi ne bismo mogli da budemo bankari 21. veka.

Uveden hotline broj za službenike banke